3e JAARGANG No. 7 15 LOUWMAAND 1939

ONTWAKEND VOLK

MAANDBLAD TOT VORMING VAN
DEN NEDERLANDSCHEN GEEST

OPSTELRAAD: MALIEBAAN 35, UTRECHT
UITGAVE: NENASU — POSTBUS 2 — LEIDEN
INSCHRIJFGELD: f 1.50 PER JAAR (f 0.75 PER HALF JAAR)
POSTREKENING 207915 (TEN NAME VAN „VOLK EN VADERLAND")

Oproep

Gij hoopt straks ons volk tot een éénheid te krijgen;
Gij hoopt op vernieuwing van geest en van hart;
Gij hoopt eens de rijen aanéén te zien rijgen;
Gij hoopt op de zege; gij hoopt en.... gij wacht.

Gij hoopt en gij wacht, waar de ànderen strijden;
Gij staat aan den kant, waar gij niets doet of.... vit;
Gij sukkel, gij wilt er het strijdgewoel mijden!
Wilt winnen met slent'ren in het laatste gelid!

Een volk moet gewonnen; dat kan slechts door strijden
Met inzet van alles; de besten vooraan.
Door 't volgen van hem, die ons altijd wil leiden;
Een lafaard is hij, die nu stille blijft staan.

Verwin dan uzelve, laat één keer u raden:
Laat af van die laksheid, werk mede en bouw!
Zet alles op alles, 't is nú tijd voor daden:
Kameraad, met de and'ren, het vaandel getrouw!

KELTO

Natuur en geest

Het is mijn bedoeling iets te zeggen over het spiritualisme.

De vraag werd mij voorgelegd, waarom een spiritualist geen nationaal-socialist zou kunnen zijn?

Ik ben het met dengeen, die dit beweerd had, maar half eens. Wèl principieel maar niet practisch. Hoedemaker placht te zeggen: ik ben niet geroepen om uit te maken, met hoeveel dwalingen het zaligmakend geloof gepaard kan gaan! Op dezelfde wijze zou ik willen zeggen: ik ben niet geroepen om uit te maken, met hoeveel inconsequenties een goed nationaal-socialist bestaan kan. Het gaat dus niet over personen en individueele gevallen maar over beginselen.

Wat is spiritualisme?

Het is de geestesstrooming, die feitelijk maar één werkelijkheid als zoodanig erkent, n.l. den geest. Wat in de werkelijkheid om en aan ons niet geest is, is bijkomstig, heeft geen bestand; het is het voos omhulsel, zoo niet erger: de kerker van den geest, en zijn vernietiging is dan de verlossing van den geest. Het zicht- en tastbare, vorm en gestalte liggen derhalve onder een oordeel van minderwaardigheid. Het gehoor, dat onzichtbaar geluid opvangt, is alreede een geestelijker zintuig dan het oog.

In de 16e eeuw richtte het zich dan ook tegen kerk, ambt, sacrament, Heilige Schrift. De Kerk immers is als organisatie voor den geestelijken mensch indifferent, zoo niet schadelijk: de ware kerk is onzichtbaar, een geestelijk rijk in de harten van geestelijke menschen. Hetzelfde geldt van het ambt, het sacrament, de bijbel; en natuurlijk beriep men zich op bijbelplaatsen, die voor deze opvatting gunstig schijnen: de geestelijke mensch weet niet van een priesterambt, want hij heeft zelf „de zalving van den Heilige" (1 Joh. II : 20); en niet van een leeraarsambt, want hij weet alle dingen (1 Joh. II : 20) en in het Nieuwe Verbond „zal niet de een tot den ander zeggen: Ken den Heere! want zij zullen Mij allen kennen van den kleinste onder hen tot

den grootste onder hen" (Hebr. VIII); niet van een doop met water maar van den vuurdoop des Geestes (Matth. II : 11); niet van brood en wijn van het sacrament, maar van het brood der Waarheid en het water des Levens (Joh. VI : 63, Openb. XXII : 17); niet van een heilig boek, maar van het woord, dat de Geest Gods onmiddellijk tot en in de harten spreekt.

In de kerk heeft die geestesrichting in de 19e eeuw een regeeringskasteel veroverd. Van dezen kant ontving de anti-kerkelijkheid van het ongeloof toen ongewilden steun. En het zou mij niet verwonderen, als vele mijner lezers mompelen: „Ja, zoo heb ik er ook altijd over gedacht." Men was afkeerig van „uiterlijke vormen", „het komt niet op den vorm maar op den inhoud aan"; het kerkgebouw was „maar een gebouw van hout en steen net als een ander"; Jezus is gekomen — zoo oordeelde men — om een geestesrijk op te richten en de menschen hebben er een kerk van gemaakt; en in de litteratuur van dien tijd was een dominé zooal geen imbeciel of gepatenteerde huichelaar dan toch een verantiqueerd verschijnsel in de samenleving der deftige burgers.

Maar ook buiten de kerk deed zich deze geestesrichting gelden. Zoo nemen wij haar invloed waar in het cosmopolitisme: de abstractie menschheid was de vijand van het nationale. Nationalisme wordt dan als naturalisme gedoodverfd. Natuurlijk! elke begrenzing, elke vormgeving, elke concrete verschijning is op het standpunt van het spiritualisme letterlijk uit den Booze; men was als geestelijk mensch „universeel".

En op dezelfde lijn ligt de stormloop, die heden links en rechts geschiedt tegen de ontwakende „bloed en bodem" beseffenden. En het is veelzeggend, dat men ze beschuldigt van. . materialisme. Want materialisme is de tegenhanger van spiritualisme. Beide zijn monistisch, d.w.z. dat zij slechts aan één beginsel waarde en wezen en werkelijkheid toekennen: het spiritualisme aan den geest, het materialisme aan de materie. Het materialisme schrapt tusschen stof en geest de scheidslijn ten koste van den geest, en het spiritualisme ten koste van de stof.

De meest principieele bestrijding van het spiritualisme ligt in het christelijk geloof, dat God de Schepper is van al wat bestaat. Wie in schepping gelooft, denkt dualistisch, d.w.z. hij kent aan twee beginselen waarde en wezen en werkelijkheid toe; hij scheidt ze wel, maar om ze te onderscheiden en in een twee-eenheid te paren: natuur en geest, lichaam en ziel, vorm en inhoud. Beide zijn schepping er is niets dat niet gemaakt is door den eeuwigen Geest, er is niets dat niet gedacht is door

den scheppenden God. En als alles gedacht is, dan is het niet spiritueel om in naam van den geest aan iets dat gedacht is waarde, bestand, wezen en werkelijkheid te ontzeggen.

Ik wil mij niet begeven op het terrein der natuurkunde, maar ik heb mij laten vertellen, dat men daar op de vragen: wat is stof? wat is materie? antwoorden geeft, die niet in het gevlei komen, hetzij van het materialisme hetzij van het spiritualisme.

Maar ik wil wel vragen, als men den vorm en het lichamelijke tot den vijand van den geest maakt, of er dan in vorm geen geest is en of er een vorm is zonder vormenden geest en zonder materie, die gevormd wordt, en of hij een grens kan aanwijzen, waar het lichaam ophoudt en de geest begint in menschelijk leven.

Wie in schepping gelooft, gelooft niet in de vernietiging van iets dat bestaat, maar in zijn verheerlijking. En als de dood de grenslijn schijnt te trekken tusschen stof en geest, dan roemt hij in.... opstanding. „Wat God vereenigd heeft, scheide de mensch niet.”

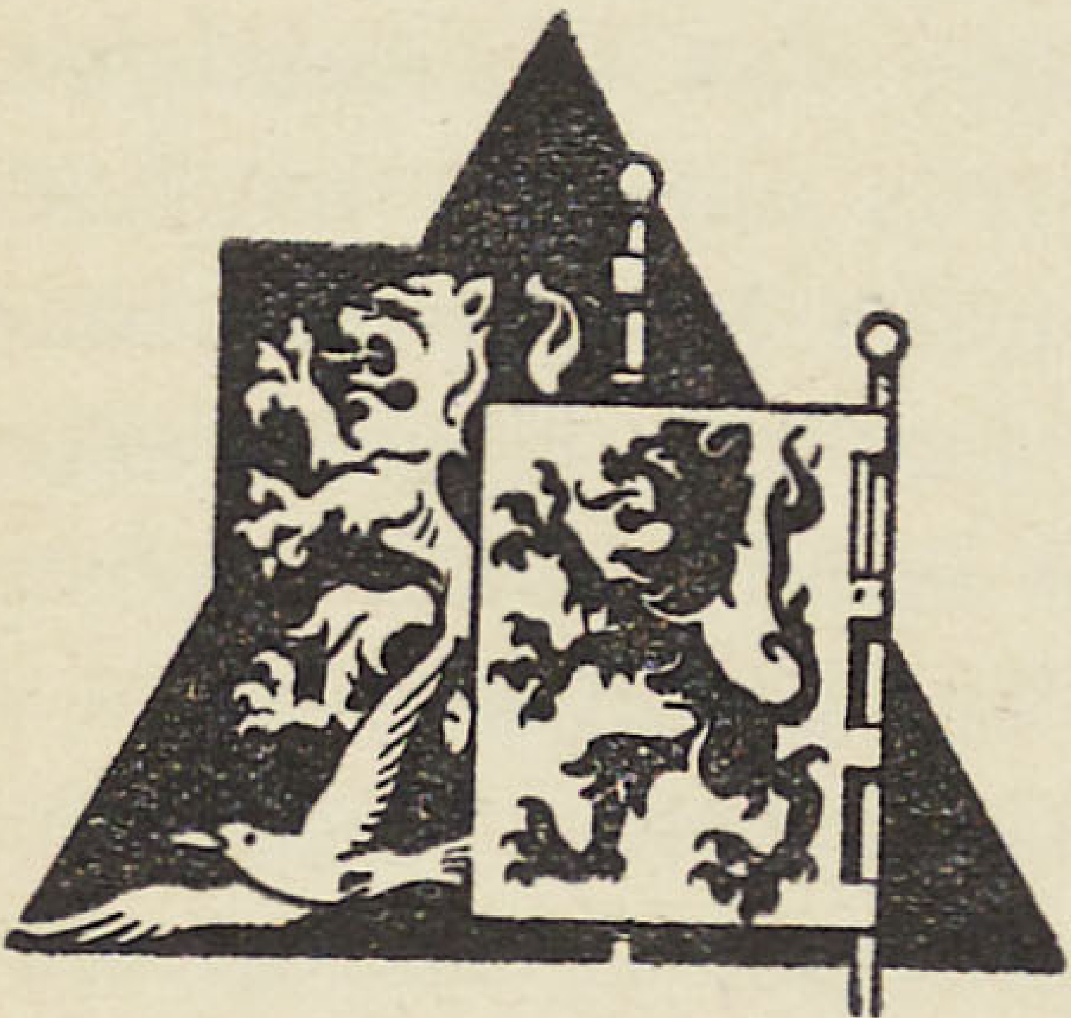
W. Th. B.

De Dietsche Landen

VII EN SLOT

DE FRIESCH-JUTSCHE NOORDZEE-DRIEHOEK

De zee gelegen in den driehoek Den Helder—Noord-Jutland—Cuxhaven (Elbe) vormt op haar beurt een aardrijkskundig geheel.

De Zuidelijke hoeklijn is een kust, gevormd door den buitenrand eener reeks langgerekte, naar het Oosten toe steeds kleiner wordende eilanden.

Achter de eilanden een waddenzee, zeewaarts vol slikken en onbegroeide zanden, landwaarts met begroeide kwelders, bij hooge tij overstroomd, bij lage tij blootgeloopen.

Op de Oostelijke hoeklijn een minder regelmatige, maar evenzeer verbrokkelde kust met schiereilanden, daarna eilan-

den met de meest grillige vormen, eindelijk „Nehrungen", die fjörden afsluiten.

Daar het land door de Oostelijke hoeklijn bepaald, buiten het Nederlandsche grondgebied ligt, en wij in deze artikelenreeks bondig moeten zijn, stippen wij enkel aan, dat ook op de Oostkust de vormingsreeks volledig is: ten Noorden de fjörd of haf (dit is een meer, met een enkele nauwe verbinding naar zee, door een lange, smalle reep duingrond, (Nehrung), van de zee gescheiden); in het midden de wad met de tot eilanden doorbroken landtong; in het Zuiden de bloote wad, waarvoor eilanden en Nehrungen verdwenen zijn of nooit konden ontstaan.

Achter de waddenzee ligt dan een lage, bedijkte landkust, die groote boezems en inhammen aanwijst, door de stormwinden aan de riviermondingen geslagen. Deze zijn, buiten de Noordelijke fjörden, de Haver- en Eidermonden, de Elbemonding, de Wezermonding met de Jahdebocht, de Eemsmonding met den Dollard, de Lauwers tusschen Friesland en Groningen, de voormalige Zuiderzee. Zandplaten komen voor in de monding van Elbe en Wezer, en het is door deze groote rivieren, dat er zich geen eilanden kunnen vormen in de mondingen.

Aan de Jahdebocht in de Wezermonding begint de eilandenreeks, die eerst vóór Den Helder eindigt. Deze eilanden worden grooter, naarmate zij verder van het Elbecentrum verwijderd liggen; dit beteekent, dat de verzinking van den kustbodem naar het Westen afneemt. Het zijn van Oost naar West: Wanderoog, Spiekeroog, Langeoog, Baltrum, Norderney, Juist, Borkum; enkele dezer zijn bewoond, de andere zijn vogeleilanden. Het laatste ligt vlak vóór de Eemsmonding; daarop volgen eenige kleine eilanden en zanden; de reeks gaat dan voort in stijgende grootte: Rottem, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland en Tessel. Tusschen deze eilanden heeft men telkens zeegaten, zoo bijvoorbeeld het Vlie na Terschelling; dit is het oude gat van een rivier die door de aanhoudende afbrokkeling van den veengrond de Zuiderzee geworden is.

De landkust is bedijkt en de er vóór liggende eilanden zijn duinen-eilanden; de kern ervan, zoowel op de Deensche als de Dietsche kust, bestaat uit gronden van secundaire vorming: trias, jura en krijt, waarop zich dan tertiaire lagen hebben afgezet en grond van jongere vormingen. Deze grond, waaruit de zeebodem bestaat, is dezelfde „keileem", die men onder en

vóór Tessel, op de andere Friesche eilanden, op den bodem der Zuiderzee en bijna overal ten Noorden van de groote rivieren, in den schoot der aarde terugvindt en die een product is van den laatsten ijstijd (± 10.000 jaar voor Christus). Wanneer men den bodem rond de Elbemonding onderzoekt, stelt men vast, dat 250 K.M. diep in zee de bodem nog beïnvloed wordt door de Elbe; dit kan geen gevolg zijn van de watermassa van de huidige rivier. De eenig mogelijke uitleg is deze: de geheele hoek lag eens boven water en de verlengde Elbe vloeide er doorheen, bewerkte met haar bijrivieren het landoppervlak, tot zij ergens de kust ontmoette. Daarna verzonk de streek langzamerhand en het water nam er bezit van door binnen te dringen langs monding en valleien; het algemeen relief bleef bewaard en nam door de stroom- en golfbeweging zijn onderzeesch uitzicht aan.

Het is op te merken, dat in de Noordzee niets te bespeuren valt, dat als onderzeesche Rijnverlenging zou kunnen beschouwd worden.

Slotbeschouwing

Wanneer wij de algemeene trekken beschouwen, die het aardbodemrelief op verschillende plaatsen vertoont, om het even of deze zich geheel of gedeeltelijk onder of boven water bevinden, dan bemerkt men dat hun geaardheid blijft voortbestaan, niettegenstaande al de veranderingen, die zij in den loop van vele tienduizenden jaren ondergaan hebben. Hoe het er ook mocht toegaan, het Nauw van Kales was en bleef een zadel rond de zwakke plek in een Noord-West—Zuid-Oostwaarts loopenden heuvelrug, nu eens hooger dan eens lager, thans beneden den zeespiegel gezonken.

De Zuidelijke uithoek van de Dietsche Noordzee was en bleef steeds een golf, waar de zeeaanspoeling zich ophoopte tot een terras of vóórland van voornoemden heuvelrug; de waterstand daalde en steeg bij afwisseling, in de meest verschillende omstandigheden; evenwel behield de uithoek zijn algemeen uitzicht van een naar het Noorden hellenden trog, te lande met de bijzondere uitravijning door rivieren en beken, onder water met den eigen bedvorm door de zeestroomingen teweeggebracht.

Er bestaat een continuïteit in de groote aardrijkskundige land- en zeevormen; de natuur doet geen sprongen, heeft de groote Zweedsche natuurbeschrijver, Linnaeus, reeds in de

XVIIIe eeuw gezegd. Zij werkt immer voort volgens haar vaste wetten en regels; wijzigingen brengt zij slechts, indien veranderingen in de bestaansvoorwaarden het vereischen.

Wij staan hier voor het algemeen natuurbeginsel, dit van de „voortduring onder de afwisseling"; dit beginsel sluit alle grilligheid, ondoelmatigheid uit en is niets anders dan de wezenheid of het zijn der dingen zelf. Deze wezenheid wordt ons veropenbaard door de uiterlijke vormen of verschijnselen.

Benevens het beginsel der continuïteit is er ook dat der evolutie; men treft het ook overal aan in de natuur en het staat tegenover het beginsel der revolutie, dat eigen is aan een zelfbewuste en vrijhandelende geesteskracht.

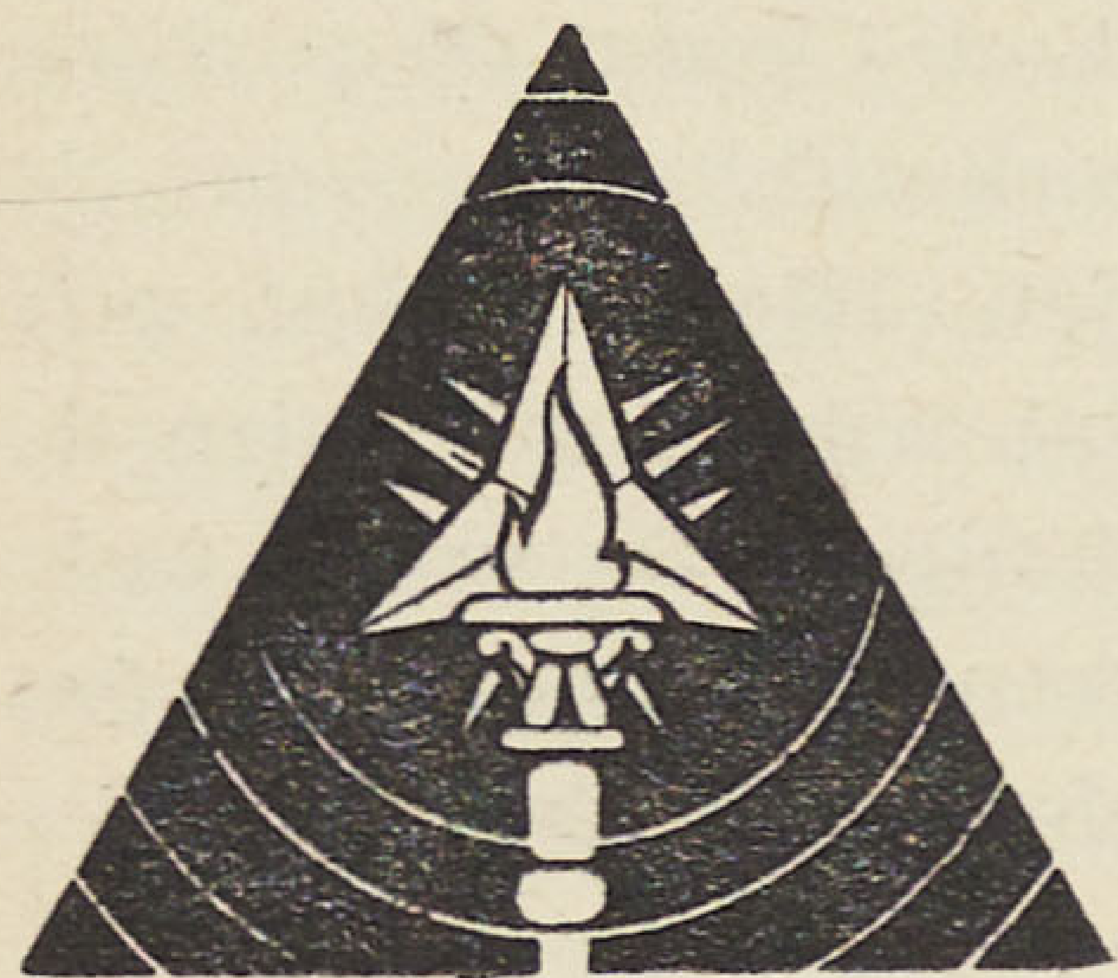
Catastrophen immers die soms als revoluties in de natuur worden aangezien, zijn er geen; zij zijn steeds zeer gelocaliseerde verschijnselen en door den samenhang van hun herhaling, die soms lange en nauwelijks te overziene tijdspannen omvangt, hebben zij een werkelijk evolutief karakter.

D. R.

(Overgenomen uit „De Blauwvoet", jaarg. 18, no. 10.)

Het Leiderschap in de parlementaire democratie

De sociaal-democratische professor Bonger heeft in zijn boek „Problemen der Democratie" ergens gezegd: De democratie zal selectionistisch zijn, of niet zijn!

Inderdaad staat of valt het tegenwoordige stelsel met het antwoord op de vraag, of de parlementaire democratie in staat is de juiste leiders naar voren te brengen. Aan het einde van zijn boek erkent Bonger, dat de vraag of de hedendaagsche democratie de selectie wel steeds in voldoende mate toepast in ieder geval ontkennend beantwoord moet worden. Alleen de besten, zegt hij, zijn in staat den staat en zijn organen naar behooren

te beheeren. Het is de onafwijsbare plicht dezer besten zich voor die taak beschikbaar te stellen, wil de beschaving (bedoeld is de parlementaire democratie) niet door geweld ten onder gaan. Het gemiddeld niveau van de vertegenwoordigende lichamen is gedaald. „Wanneer men een enquête hield onder het Nederlandsche intellect, of bijv. onder een deel daarvan, de professoren, wie er lid zijn eener politieke partij, zou men versteld staan van het geringe percentage. Verscheidene van hen zijn er zelfs trotsch op buiten iedere politiek te staan, die „smerige besogne" laten zij liever aan anderen over!" (blz. 104)

Op de vraag, hoe dit nu komt — hetgeen men toch allereerst zal dienen te beantwoorden, wil men een juist inzicht krijgen — weet hij geen bevredigend antwoord te geven. Men kan nu wel tegen de besten zeggen, dat zij zich met politiek moeten gaan bemoeien en de leus aanheffen: „De besten voor!", maar daarmede lost men het vraagstuk niet op. Noodig zal zijn de oorzaken, waardoor de besten zich van de politiek afzijdig gaan houden, na te gaan. En dan is de oplossing niet zoo heel moeilijk.

De parlementaire democratie vindt haar uitgangspunt bij de stelling, dat het volk souverein is, waarbij men het volk individualistisch opvat. De leiders van dat volk moeten derhalve den volkswil uitvoeren. Maar wat is die volkswil eigenlijk? Colijn heeft dit bij de behandeling der begrooting voor het jaar 1938 nog eens duidelijk naar voren gebracht tot verontwaardiging van alle brave parlementariërs, dat men aan het rood maken van een vakje voor de vaststelling van den volkswil geen waarde kan hechten. Maar waardoor zit Colijn dan achter de groene tafel? Omdat er uit de andere partijen menschen gevonden zijn, die met hem willen samenwerken. Omdat de partijen hem als minister-president dulden. In werkelijkheid worden de leiders gevormd bij de politieke partijen. Niemand kan ook maar eenigszins de zekerheid geven, dat wij op die wijze de beste leiders voor het schip van staat krijgen. De vraag over het leiderschap in de parlementaire democratie laat zich dus herleiden tot deze vraag: Hoe werden de leiders der politieke partijen gevormd?

De leiders zijn zij, die het meest in hun politieke partij op den voorgrond treden. Dat kunnen bekwamen zijn, maar ook onbekwamen, die hun positie ontleenen aan den grooten mond, dien zij hebben weten op te zetten, aan de kracht, waarmede zij concurrentie weten te verwijderen, aan het gebrek aan gewicht, waardoor zij naar boven zijn gekomen. De demagogen in de

partijen zullen steeds naar boven komen. Zij, die het algemeen belang hooger stellen dan het partijbelang, worden in hun partij onmogelijk gemaakt. Is het dan nog een wonder, dat de goede krachten zich meer en meer van de politieke partijen hebben teruggetrokken, zoodat het leiderschap steeds meer in handen van zuivere partijmenschen is gekomen? Is het wonder, dat de partijen langzaam maar zeker gaan radicaliseeren, dat de beginselen verloren gaan en slechts naar het partijbelang, d.w.z. naar de vraag: hoe zullen wij onze stemmen behouden of uitbreiden, gezien wordt?

En dan dienen wij te bedenken, dat de partijen slechts een klein deel van alle kiezers omvatten, zoodat in het algemeen gesproken de menschen buiten de partijen al heel weinig kans maken hun volk in den staat te leiden.

Wat moet het resultaat wel zijn voor een volk, dat geleid wordt door partijmenschen, door leden die jarenlang niets anders hebben gedaan dan hun leuzen naar voren brengen en trachten ingang te doen vinden bij de groote massa? Zou het niet van groote onwaarachtigheid getuigen, indien deze menschen plotseling hun beginselen, waarvoor zij hebben gestreden, lieten varen om zich te stellen op het standpunt van het compromis? En toch is dit noodzakelijk, wil er eenige lijn in de regeering zijn. Kunnen menschen van karakter aan dit spel van geven en nemen, aan deze onsympathieke beginselverzaking meedoen?

Maar daarvan is een natuurlijk gevolg een zich terugtrekken van de besten, een minachting van het parlementaire spel, een opkomst van onnatuurlijk gevormde leiders. Reeds op dien grond heeft de parlementaire democratie onherroepelijk afgedaan. Het spel is uit, want het Nederlandsche volk wil hieraan een einde gemaakt zien.

Maar er is meer. Voor leiderschap is noodig verantwoordelijkheid. Wie is verantwoordelijk voor de groote werkloosheid, wie voor den achterstand bij leger en vloot, wie voor het miserabele onderwijs, wie voor de ondermijning van het staatsgezag? De partijbesturen zijn de machtigste lichamen in dezen staat, zij zijn de noodzakelijke apparaten voor de selectie, zij beheerschen de regeering, het parlement. Maar zij dragen geen verantwoordelijkheid. De meerderheid besluit, maar deze meerderheid is een getal, een cijfer. Moet men die meerderheid voor eventueele dwaze besluiten aansprakelijk stellen? Maar wie kan verantwoording eischen? De kiezer? Immers, neen. Steeds kan men zich beroepen op de andere partijen. Zoolang aan het

hoofd staan lieden, die gevoel van verantwoordelijkheid bezitten, die een zekere mate van onafhankelijkheid weten te bewaren, is het gevaar nog niet zoo groot, ook al is het systeem natuurlijk daarmede niet goed te praten. Maar wij leven in den tijd van de partijmenschen als ministers en dan is de onafhankelijkheid illusoir. Trouwens men behoeft maar in de gemeenteraden rond te kijken om zich af te vragen, of daar nu inderdaad de menschen zitten, die er thuis behooren.

In de parlementaire democratie is er geenerlei waarborg, dat de beste krachten naar voren komen, integendeel de besten wenden zich af van de vertegenwoordigende lichamen en van de politiek. Het toeval beheerscht voor een groot deel de vraag, wie de leiders zullen zijn. Van verantwoordelijkheid is geen sprake. Maar bovendien hebben deze leiders vrijwel geen gezag, noch het vertrouwen van het volk. Daar zij uit verschillende partijen met uit elkaar loopende beginselen worden genomen, kan de regeering zelden een eenheid vormen, geen doelbewuste politiek voeren. Ook hier zal weer het getal den doorslag geven. Niets garandeert, dat dan zoo goed mogelijk zal worden geregeerd. Integendeel, er zijn juist heel veel kansen voor een slechte regeering aanwezig.

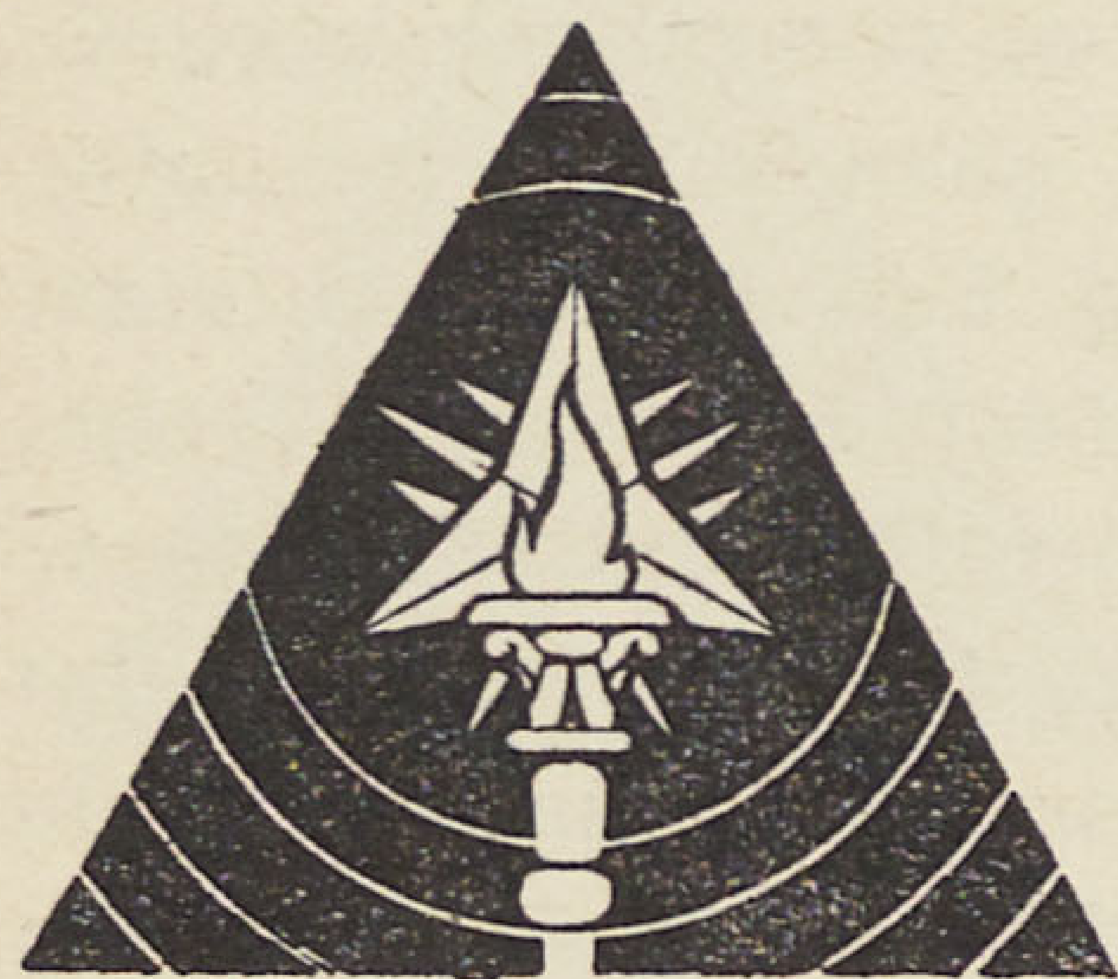
Leiders in den staat moeten er zijn, maar de parlementaire democratie is een rem voor de besten, die ons volk bezit. Hoe kan het anders, waar zij zich immers baseert op de gelijkheid aller burgers!

Op andere wijzen zullen wij de leiders dienen te vinden. Maar daarover in een volgend artikel.

Fn.

Nationaal-Socialistische Staat en Kerk

Het is slechts mijn bedoeling op een onderdeel van dit onderwerp de aandacht te vestigen.

In de publicaties van kerkelijke zijde, die voor den nationaal-socialistischen staat waarschuwen als voor een gevaar voor de kerk is het schering en inslag, dat de begrippen: autoritaire, absolutistische, totale en nationaal-socialistische staat over één kam geschoren worden.

Hiertegen kan niet genoeg geprotesteerd worden. In elk geval moet aan nationaal-socialisten het ingrijpende onderscheid tusschen deze staats-begrippen duidelijk voor oogen staan.

Over een absolutistischen staat kunnen wij kort zijn. Het is de staat, die noch op aarde noch in den hemel een macht naast of boven zich erkent. Het is de god-looze staat, die zijn macht en zijn zwaard in dienst stelt van het atheïsme, ja, de propaganda van de god-loosheid den staat ten doel stelt. Deze staat beschouwt zichzelf als God, en duldt geen andere goden voor zijn aangezicht. In een absolutistischen staat wordt de kerk naar de katakomben verwezen.

Anders staat het met den totalen staat. Ook in nationaal-socialistische kringen wordt dit begrip wel onvoorzichtig gehanteerd. Men deed beter dit begrip te vermijden als omschrijving van de bedoelingen van den nationaal-socialistischen staat. Een totale staat is de staat van Plato. Deze staat kan God-belijdend zijn en zijn gezag uitoefenen bij de gratie Gods. Maar hij erkent geen zelfstandigheden naast zich, noch de persoonlijkheid, noch het gezin, noch de kerk, noch eenige andere instantie. De staat is de eenige zelfstandige, autoritaire levensvorm. Elk kind is een „kind van staat", elk bedrijf een staatsbedrijf, elke werker een staatsambtenaar, elk bezit staatsbezit. Tenminste principieel. De meerdere of mindere vrijheid in een totalen staat is een vrijheid, die door den staat gegeven en toegestaan wordt. Er bestaat geen vrijheid suo jure; er bestaat

naast dat van den staat geen gezag, dat regelrecht zonder middelaarschap van den staat van God zou afdalen. In dit systeem is de kerk staatskerk en de staatsoverheid is tevens kerkelijke overheid; ten minste is de kerkelijke overheid in het staatsorganisme begrepen.

Blijkens de programma's en brochure V van de N.S.B. wil de N.S.B. geen totalen staat. Zij wil een autoritairen staat, d.w.z. een staat, die **op zijn terrein** het gezag direct van God ziet afdalen zonder tusschenkomst van kerk of volkssouvereiniteit. Niet, dat kerk of volk of corporaties geen invloed zouden hebben op de uitoefening van het gezag. Een autoritaire staat is niet hetzelfde als een dictatoriale staat. Hij kàn het zijn, maar de N.S.B. wil in Nederland geen dictatorialen staat, maar een corporatieven staat. Bovendien is in het staatsbestel, dat de N.S.B. voorstaat, het volk er niet voor den staat, maar de staat voor het volk. De staat is in dit staatssysteem een levensvorm der natie. En hij erkent het recht van de kerk op vrijheid en zelfstandigheid, die haar niet door den staat worden verleend, maar die zij van Godswege krachtens haar wezen en karakter bezit.

Maar — zal iemand vragen — twee zelfstandigheden naast elkaar: dat loopt toch uit op rivaliteit en ruzie?

Ik zou kunnen antwoorden, dat ik het onderwerp principieel aanpak en geen geschiedenis der toekomst schrijf. Ik wil mij echter niet op deze wijze van de gestelde vraag afmaken.

Welnu, laat dan mijn antwoord zijn, dat die kans zeker bestaat. Maar dat is niet de schuld van de nationaal-socialistische staatsidée. Elke verhouding, die principieel onberispelijk is, kan in de practijk des levens een wanverhouding worden.

Niet alleen de staat, ook de kerk begeert een levensvorm in de natie te zijn.

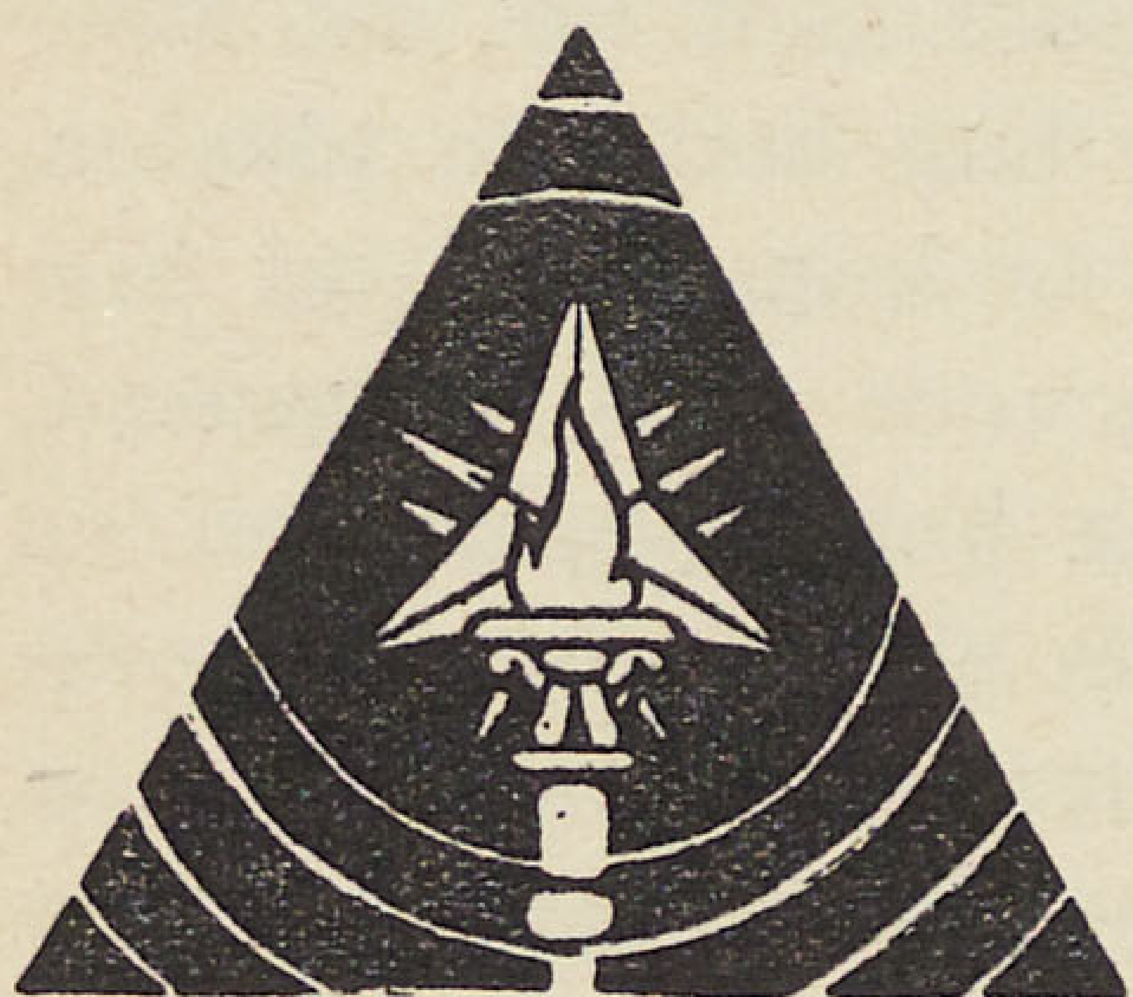
Maar dan is het voornaamste, dat èn van de zijde der kerk èn van de zijde van den staat, de wil tot een **positieve onderlinge verhouding** op den voorgrond sta. Men leze: „De Bronnen van het Nederlandsche nationaal-socialisme", p. 13, v.

En waar een wil is, daar is een weg. En een in ander verband gesproken woord moge ook in dit verband een plaats vinden: „als wij menschen maar voor het contact zorgen, dan zal de Geest van God wel den stroom geven". En aan beide zijden is voorts te bedenken, dat de liefde niet van één kant kan komen.

In elk geval weet elke nationaal-socialist nu in welke richting hij te werken heeft, zonder zich door tegenstand en teleurstellingen te laten ontmoedigen, want..... God regeert.

W. Th. B.

Zegepraal

De laatste dagen van het jaar, de tijd der midwinterzonnewende was wel geëigend ons tot bezinning te brengen op vele vragen, die wij hadden bewaard in ons onderbewustzijn.

In dergelijke tijden, als de natuur ons zoo duidelijk spreekt van het leven, dat gaat en dat wederkomt, zijn wij geneigd te vergeven al wat men ons heeft misdaan.

Dan denken wij aan hen, die ons hebben verlaten en die ons den rug toe hebben gekeerd.

Dan denken wij aan de verraders.

Dan denken wij ook aan de vele zwakkelingen, die niet konden doorzetten ten einde toe.

Over hen, die onze Beweging hebben verraden, willen wij nu niet schrijven. Zij hadden hun ziel verkocht aan de machten der duisternis.

In onzen vernieuwden strijd tegen die machten zullen wij hun toonen, dat zij heen zijn gegaan omdat zij van ons niet waren.

Het zou echter onrechtvaardig zijn en zelfbedrog om allen, die onze Beweging den rug toe hebben gekeerd als verraders te bestempelen.

Er is ook een breede schare van mannen en vrouwen, die tot ons kwamen vol vuur en geestdrift. Als een offer zijn zij verteerd en zij vonden geen nieuw voedsel toen de groote leegte hen beangstigde. Hun leven werd niet geleid door een geordende wereldbeschouwing.

Wij behoeven ons toch niet te schamen als wij eerlijk belijden, dat wij allen wel oogenblikken meemaken van inzinking en somberheid. Het niet begrepen worden door hen die ons toch zoo na staan, kan zoo kwellen.

De overwinning schijnt dan zoover en gelijkt nog een luchtspiegeling die verdwijnt.

In deze worsteling zijn velen bezweken.

Deze velen vertegenwoordigen het type menschen, dat het

leven van onzen tijd beheerscht. Daarom is het nuttig, dat wij hier wat langer bij stilstaan en doordringen tot den geestelijken achtergrond ook van dit gebeuren.

Wij willen dat bezien bij het licht van onze volksche wereldbeschouwing opdat Gij, die dit leest, deze des te beter zult verstaan.

Want het is toch altijd tragisch wanneer men ziet dat menschen die lang hebben gestreden voor hun heiligste idealen, plotseling tot de ontdekking schijnen te komen dat al hun worstelen, al hun strijden, al hun lijden voor niets is geweest.

Zij gaan dan verder, vergramd tegen hun tijdgenooten en gebroken in het diepst van hun wezen. In een grenzenloos pessimisme verteren zij hun kracht of, wat nog erger is, al hun kracht wordt samengetrokken en hun geheele denken en doen beheerscht door een verterenden haat.

Al hun begeerte richt zich dan nog op dit eene: een eindeloos, hartstochtelijk verlangen naar den dag der wrake, die eenmaal komen moet om aan hen het evenwicht en de levensbevrediging te hergeven.

Van dezulken geldt: er is geen grooter kwaad dan wanneer liefde verandert in haat.

Toch zijn het lang de slechtsten niet, die deze richtlijn doorloopen tot het bittere einde. Het zijn de slechtste vruchten niet, waar de wespen van eten. Het zijn de slechtste menschen niet, waar het monster van pessimisme en levensverbittering zijn klauwen naar uitsteekt in niet te temmen begeerte. Begonnen zijn zij eenmaal met een verheffend idealisme, dat hunkerde naar al wat goed en schoon en edel was.

De verheffing van het leven der menschen boven de bekommernis en de nooden van allen dag, dat was hun doel.

In een stroom van heilig vuur zijn ook zij mee opgegaan in eindeloos verlangen. Totdat soms plotseling, soms langs lijnen van geleidelijkheid, soms door één groote mislukking, soms door aaneenrijging van de meest gewone teleurstellingen van allen dag, het beste in hen werd gebroken en al hun zuiverste bedoelingen werden verstikt.

Deze levensgang van bloei en verstikking, van bouwen en breken, van liefde en haat, van levensvreugde en doodsbenauwing, heeft alle eeuwen door het leven der enkelen beheerscht.

Het kenmerkende van onzen tijd is echter, dat niet hier en daar een enkeling, maar ook de groote massa, ja schier een geheel volk, met de kracht der wanhoop, worstelen moet om niet in deze draaikolk te verzinken.

Om het duidelijk te zeggen: heel ons staatkundig en economisch leven, heel onze moderne cultuur en beschaving is van wanhoop en doodsbenauwing vol.

Het getuigt van platte domheid om dit niet te kunnen zien en van oppervlakkigen menschenwaan om het bewust te ontkennen.

Het getuigt van levenswijsheid om het te durven benaderen en van levenskracht om zich er bewust op in te stellen en te zoeken naar het absolute, dat ook achter dezen uiterlijken verschijningsvorm verscholen ligt.

Indien wij dieper graven, indien wij ons bewust willen zijn van de fundamenten waarop wij staan, dan springt al direct in het oog, dat het nationaal-socialisme van hen, die de kracht misten vol te houden slechts een reactie was van het gevoel op het verstands nationaal socialisme van anderen.

Zij voelden bij intuïtie, dat het nationaal-socialisme geen vrucht is van ons intellectueel denken.

Dat het niet voortkwam uit verstandelijke redeneeringen.

Voor hen was het een zaak van het gevoel.

Het hart bepaalde hun levensweg en niet het verstand.

Het voelen overheerschte het denken.

Nu is het nationaal socialisme niet gekomen om een synthese te zoeken tusschen verstand en hart, tusschen rede en gevoel.

Heel het 19e eeuwsche denken wordt door ons verworpen.

Het subjectieve intellectualisme eveneens als de natuurlijke reactie daarop, die het menschelijk voelen een eereplaats gaf.

Het menschelijk denken kan het leven niet verlossen.

Het menschelijk voelen echter evenmin.

Beide, in hun eenzijdigheid, het eene als actie, het andere als reactie, zijn vrucht van de individueele wereldbeschouwing, die den mensch in het centrum der dingen zet.

Wij menschen van den nieuwen geest, wij hebben het individualisme voor goed afgezworen.

Wij weten, dat wij gebonden zijn aan de dingen buiten ons en in ons.

Ook weten wij, dat voor elk leven vaste grenzen zijn gesteld.

Dat geldt voor ons denkleven en voor ons gevoelsleven, voor ons verstand en voor ons hart.

Wie de grenzen van zijn leven overschrijdt, die breekt zijn kracht en wie zijn afkomst en oorsprong verloochent, valt na korten of langen tijd van zijn troon.

Dat is een vaste levenswet, die met ijzeren noodzakelijkheid door niets en niemand te ontkomen noch te ontwijken is.

Als nu in tijden van algemeen verzinken een volk de vaste levenswetten verloochent en afglijdt van zijn oorspronkelijk fundament, dan is het eerste gevolg een geestelijke crisis, die slechts de voorbode is van een staatkundigen en economischen chaos.

De 19e eeuw was een eeuw van merkwaardigen vooruitgang in technischen zin en nog merkwaardiger terugval in geestelijken zin.

Onze 20e eeuw is de eeuw, waarin de mogelijkheid van vooruitgang dreigt te worden omgezet in de werkelijkheid van den ondergang.

De geestelijke erfenis der vorige eeuw, welke wij te verwerken hebben, was het individualisme, het intellectualisme, het scepticisme, de feitenvereering, het materialisme. Samengevat was het de doorsnijding van den organischen band van het schepsel met zijn Schepper. Deze geestelijke ontwrichting kon niet anders dan een volslagen chaos voortbrengen, zoodat recht in onrecht, wijsheid in dwaling, vrijheid in slavernij en beschaving in ontaarding verkeerde.

Alleen als wij den historischen draad weer opvangen, herkrijgt het leven van individu en gemeenschap, van volk en overheid, van staat en recht, van bedrijfsleven en cultuur, weer zijn vroegere autoriteit.

De drang hiertoe wordt niet geboren uit zucht naar kennis of door gemoedelijke bespiegeling, maar wij worden gedreven door het leven zelf. De werkelijkheid der dingen leert ons zien de onderscheiding tusschen het „ik" en het „niet-ik" in tegenstelling met de moderne opvatting, die de buitenwereld proclameert tot een gedachten-constructie.

Wij worden getrokken, of wij willen of niet willen, naar de organische banden, die er nu eenmaal zijn in familie en volk, in bedrijf en beroep en in het leven der menschen in al hun gemeenschappen.

Het verband tusschen ziel en bodem wordt weer ervaren en de stem van het bloed wordt weer verstaan.

De zelfstandigheid, de onstoffelijkheid en de onsterfelijkheid der menschelijke ziel wordt door niemand meer ontkend.

Het nu levende geslacht kan niet rusten voordat het rust gevonden heeft in God.

Dit is de nieuwe geest, die geboren wordt als vrucht van deze zware tijden. Wij zijn niet alleen geboren om te denken, maar ook om te leven.

Daarom zal de levensvernieuwing zich weerspiegelen in heel het menschenleven in al zijn openbaringsvormen.

Deze wederopstanding van ons volk komt en geen machten van den chaos en den afgrond zullen dat keeren.

Wat zijn dan de zorgen en moeiten van ons eigen bestaan, hoe groot en hoe zwaar vaak, toch weer nietig en klein gezien in dit groote, alles omvattende verband!

Zouden wij, menschen van den nieuwen geest, ons dan uit ons evenwicht mogen laten slaan door de kleine menschen, de ééndagsvlinders, die het toch niet begrijpen, nu niet en nooit?

Ik zeg U deze dingen niet om U gevoelvolle bespiegelingen voor te houden. Deze gedachten zijn rechtstreeks geboren uit onze wereldbeschouwing.

Een wereldbeschouwing wordt door de dragers daarvan steeds bedoeld om te worden verwerkelijkt in den staat en in de economie, in het recht en in de moraal. De nieuwe geest van het volksontwaken heeft dan ook een geheel andere strekking, dan dat de „Groote men" weer eens wat aan vaderlandsliefde gaat doen.

Ook grijpt hij verder dan het streven naar verbeteringen op economisch gebied.

Ook heeft hij niets gemeen met bepaalde heerschende staatkundige of economische stelsels of leerstellingen.

Nog veel minder omvat hij slechts een partij of een groep in het volk. Onze Beweging, uit dien geest geboren, is in wezen een geestelijke beweging tot hergeboorte der volkeren, en vraagt daarom nooit in de eerste plaats naar staatkundig of economisch gewin. Nog minder heeft zij als einddoel de overname der politieke macht.

Onder elke verhouding kan zij zich doen gelden.

Tegenstand zal haar sterken, miskenning zal haar scherpen

en tegenslag zal haar dragers voeren tot bezinning op hun innerlijk zijn en op hun verhouding tot den Eeuwige, aan Wien zij in hoogste instantie alleen verantwoording schuldig zijn.

De nieuwe geest wordt niet door menschen gemaakt. Hij kan ook nooit in formules of dogma's worden vastgelegd. Hij is levend en beweeglijk als het leven zelf.

Boven het verstandelijk weten, stelt hij het innerlijk begrijpen, boven de intellectueele kennis, het natuurlijke inzicht, boven de subjectieve geleerdheid, de levende wijsheid; boven den dorst naar wetenschap, de zucht naar waarheid, hooger dan het leven acht hij het offer, het leven zelf maakt hij tot een Goddelijke wijding.

Wij, die van den nieuwen geest zijn, wij zien de dingen om ons heen rustig en vastberaden zich ontwikkelen.

Het onderscheid tusschen ons en hen die ons bestrijden, is niet, dat wij beter, rechtvaardiger en bekwamer menschen zijn dan zij. Ook onder hen zijn edele geesten en trouwe vaderlanders, die het beste zoeken voor land en volk.

Het onderscheid is niet dat wij beter zijn, maar dat wij anders zijn.

In een andere wereld leven wij en van een andere wereldbeschouwing gaan wij uit.

Al hun denken is samen te vatten in dit eene: ik denk en daarom leef ik, of als reactie daarop: ik voel en daarom leef ik.

Nu zeggen wij niet, dat wij zuiverder denken en zuiverder voelen en daardoor beter leven, maar voor ons geldt het geheel andere en dat is: „Ik leef en daarom weet ik".

Als Gij wandelt door onze velden, die omgeploegd zijn maar nog dor en doodsch en Gij ziet des nachts den sterrenhemel boven U, dan zingt Uw ziel, ook in den wintertijd, van de lente, die komen zal.

De Lente die er reeds is, al bespeurt Gij het aan boom noch veld. Omdat Gij leeft, daarom weet Gij.

Dacht Gij, dat er één boer is, die nu gaat uitpluizen hoe dat koren zich ontwikkelen zal en op welke wijze de lente komt?

De lente komt, de velden zullen geven hun rijke vrucht en Moeder Aarde zal weer mild zijn voor hare kinderen.

Wiens leven is gedragen door de volksche wereldbeschouwing, die wanhoopt niet meer.

Die heeft iets in zich van een profeet, omdat hij de toekomst doorleeft als het nu.

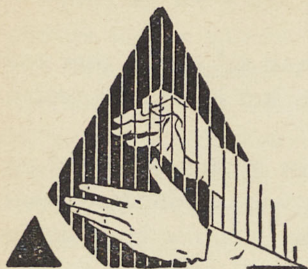
Op welke wijze zich dat verwerkelijken zal, dat is niet zoo bijster belangrijk. Dit alleen staat vast, het komt, dat weten wij omdat wij leven!

Door alle moeite en miskenning, door allen tegenstand en niet begrijpen heen, van al wat onzen weg verduistert, staat voor ons vast, dat de overwinning is aan hen, die in geloovig vertrouwen voorwaarts gaan.

Dit is de zegepraal, die nu reeds ons levenspad verlicht!

R.

Victorielied

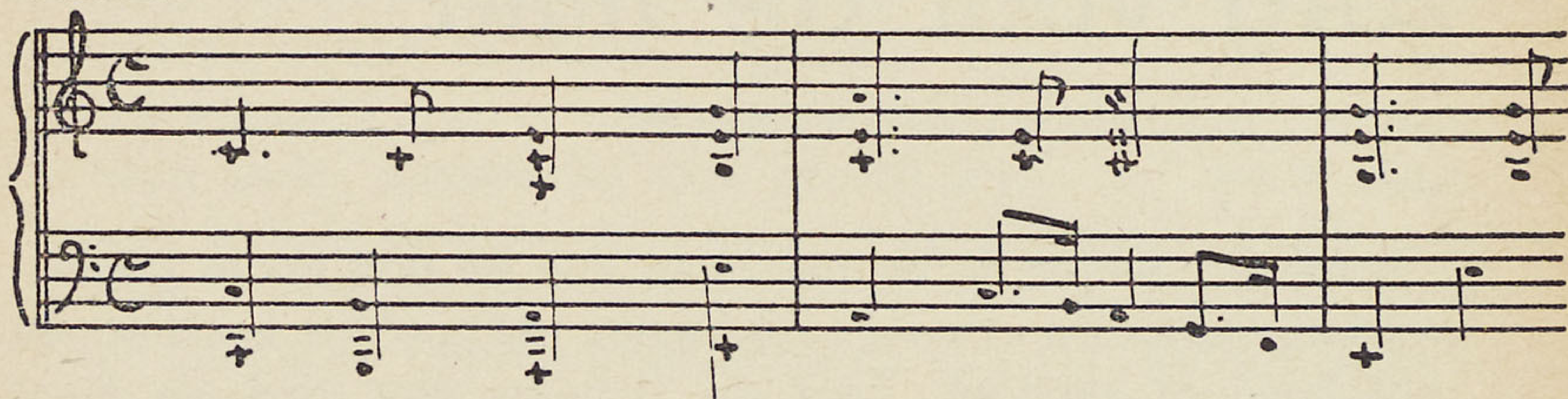
Vanen wapp'ren ons vooraan,
Fier door storm en brand!
Strijdend voor ons ideaal,
Juichend naar de zegepraal,
Trouw aan 't Vaderland!
Dreunend klinkt ons kerelslied,
Hoog waait ons Zwart-Rood!
Duldt met ons geen dwinglandij,
Vecht met ons de straten vrij,
Voor arbeid, recht en brood!

Zegevierend gaan wij voort,
Stoer in vaste rij!
Vrijheid is ons heilig recht,
Eigen meester niemands knecht,
Neerlands Volk zijn wij!
Trommen slaan het laatst appèl,
Nog is 't Volk in nood!
Stralend breekt de dageraad,
Juichend over veld en straat,
Hou Zee! — voor ons Zwart-Rood!

VICTORIELIED

1. VA _ NEN WAPP'REN ONS VOORAAN , FIER DOOR
DREUNEND KLINKT ONS KE _ RELSLIED , HOOG WAAIT

MARSCHMAAT

STORM EN BRAND! STRIJDEND VOOR ONS I_DE_AAL ,
ONS ZWART_ROOD! DULDT MET ONS GEEN DWINGLANDIJ,

JUI-CHEND NAAR DE ZEGEPRAAL , TROUW AAN'T VA_DER-
VECHT MET ONS- DE

1 X

LAND! STRATEN VRIJ VOOR ARBEID, RECHT EN BROOD!

2 X

Enkele wenken over de zorg voor de huid

(Vervolg)

Personen, welke de zonnestralen niet op hun hoofd kunnen verdragen moeten er voor zorgdragen, het hoofd te beschermen met hoed of zakdoek. Laat uw lichaam zoo veel als maar eenigszins mogelijk is door de zon bestralen. Door dat te doen verzamelt gij een voorraad gezondheid voor U zelf, waar gij in donkere jaargetijden op kunt teren. De oude Grieken waardeerden het en wisten hoe zij de zon als „gezondheid-schenkster" moesten op prijs stellen en zij keken dan ook met verachting neer op een man met een witte huid. Menigeen geneert zich, wanneer hij met ontbloot bovenlichaam werkt in de vrije natuur. Het zou goed zijn wanneer zij zich daar eens over heen zetten.

Van de middeleeuwen tot ± 1850 werd de heilzame invloed van de zon op het lichaam miskend, totdat zij door Arnold Rikli en professor Finsen († 1904 te Kopenhagen) weer werd ontdekt. Prof. Finsen heeft met groot succes de licht-therapie toegepast op lupuspatiënten en patiënten met andere huidziekten. Daar de zonnestralen en niet de zonnewarmte zulk een weldadigen invloed op de huid hebben en daardoor op de gezondheid van het geheele lichaam, kunnen wij in den zomer, zelfs vroeg in den ochtend, groot nut trekken uit een zonnebad van een half uur, wat voor de meesten onder U zeer goed mogelijk is door iets vroeger op te staan.

Hoofdbedekking is bij bijna alle weersgesteldheden overbodig en volwassenen moesten er zich ook aan wennen blootshoofds te loopen. Het is de beste methode om kaalhoofdigheid en zenuwhoofdpijnen te voorkomen en langzamerhand komt men er toe den zoo gevreesden „tocht" als een ziekelijk bijgeloof te beschouwen.

Deze bewering zal wel een storm van protesten ten gevolge hebben, maar schrijver dezes heeft zelf nooit last van kouvatten wanneer hij op den „tocht" zit.

Het belang van spierontspanning

Het belangrijkste bij oefeningen is tijdens alle soorten bewegingen flink en regelmatig adem te halen, daaropvolgend in belang is àl de spieren te ontspannen, welke niet absoluut noodig zijn voor de bedoelde oefening.

Degenen die deze twee regels begrijpen zullen zich altijd kunnen blijven verheugen over vlugge en geharde spieren met elastische, sterke en actieve organen.

Een gezegde als.... „met alle spieren gespannen en ingehouden adem, maakte hij zich gereed tot......" heeft reeds kwaad genoeg gedaan. Alle spieren en zintuigen moeten natuurlijk in plotselinge omstandigheden op hun „qui-vive" zijn, maar indien de spieren gespannen en stijf zijn, zullen zij **niet** onmiddellijk op het bevel der hersenen gehoorzamen en zijn zij moe voordat het feitelijke werk begonnen is. Bovendien is, indien de adem gelijktijdig met de spanning der spieren ingehouden wordt, het gevolg, dat de persoon buiten adem is en zijn doel missen zal. Een goed bokser of worstelaar weet zijn spieren te ontspannen, terwijl hij om zijn tegenstander heenspringt. De „crawl"-zwemmer zal het niet lang volhouden wanneer hij zijn armspieren niet weet te verslappen bij het naar voren brengen boven water van den arm, die niet in actie is, hetzelfde geldt voor de beenen.

Een gymnast of gewichtheffer is doorgaans zoo stijf als een hout in de arm-, onderbuik- en ademhalingsspieren en daardoor in geen enkelen tak van athletiek bruikbaar.

De meerderheid der menschen incluis alle „goede" gymnasten en slechte athleten worden veel te vlug oud, stijf en kortademig, omdat zij nooit de kunst geleerd of de gewoonte aangenomen hebben met de geheele longen te ademen en hun spieren tijdig te ontspannen. Zelfs als zij in een luien stoel liggen hebben nog vele menschen enkele spieren gespannen.

Lenigmakende oefeningen voor schouders en armen

Oef. 1. Armen voor-achterwaarts zwaaien, zooals bij 't gaan.
„ 2. Beide armen gelijktijdig voor-achterwaarts zwaaien.
„ 3. = 2 maar de armen tot hoog zwaaien (achter de ooren) en terug tot achterwaarts (zoover mogelijk).
„ 4. Armen zijwaarts: met kleine rukjes achterw. veeren.
„ 5. Armen hoog: met kleine rukjes achterw. veeren.
„ 6a. Rechterarm hoog, kringbeweging maken als bij orgeldraaien.

„ 6b. Linkerarm hoog, kringbeweging maken als bij orgeldraaien.

„ 7. = 6 met beide armen gelijktijdig.

„ 8a. Linkerarm door voorwaarts hoog en achterwaarts laag, achter elkaar in één beweging.

„ 8b. Hetzelfde rechts.

Lenigmakende oefeningen van het heupgewricht

Oef. 1 Uit stand: de knieën buigen, handen buiten de knieën aan den grond brengen.

1. beenen strekken, handen blijven aan den grond.
2. beenen weer buigen.

Oef. 2 In stand: beenslingeren voor-achterwaarts.

„ 3 „ „ de zelfde oefeningen, maar met voorwaarts heffen van een arm, trachten de nu geheven hand met den voet te raken (het been blijft in de knie gestrekt).

„ 4. Hoog knieheffen, links en rechts.

„ 5. Beenslingeren zijwaarts, links en rechts.

„ 6. Beenrollen buitenwaarts, links en rechts.

W. W.

